

Vastaus valruustoaloitteeseen: Ilmainen TBE-rokotus alaikäisille, jotka asuvat tai oleskelevat alueilla, joille THL suosittelee rokotusta

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto 06.03.2024 § 18
1166/00.01.03.02/2024

Valmistelija Sjöström Pia-Maria

Lisätietoja: puhelinnumero: 06 218 1111 (vaihe), etunimi.sukunimi@ovph.fi

Andreas Hjulfors on jättänyt 2.10.2023 valtuustoaloitteen, joka koskee ilmaisia TBE-rokotteita (puutiaisaivokuumerokotteita) alaikäisille, jotka asuvat tai oleskelevat alueilla, joille THL suosittelee rokotusta. Aloitteen mukaan THL suosittelee TBE-rokotuksia Luodon asukkaille TBE:n suuren ilmaantuvuuden vuoksi, ja koska perusrokotus vaatii kolme rokotusta, tulee rokottaminen kalliiksi monilapsisille perheille. Lisäksi aloitteessa toivotaan, että hyvinvointialue tiedottaa rokotussuosituksesta selkeästi.

Suomessa puutiaiset levittävät pääasiassa kahta eri infektiota, borreliaa ja TBE:tä. Borreliaa on huomattavasti yleisempi, arviolta 50 % puutiaisista kantaa tautia aiheuttavaa bakteeria. Borreliaa vastaan ei ole tällä hetkellä rokotetta, mutta tautia voidaan hoitaa antibiooteilla. Vuonna 2022 Suomessa raportoitiin runsaat 5000 borreliatapausta, alueellinen vaihtelu on suurta. TBE on viruksen aiheuttama, ja tautia vastaan on olemassa tehokas rokote, jota voidaan antaa 3 ikävuodesta alkaen, parantavaa hoitoa ei kuitenkaan ole. Vuonna 2022 Suomessa raportoitiin 123 TBE-tapausta.

TBE-rokote kuuluu osana yleiseen rokotusohjelmaan niissä kunnissa, joissa ilmaantuvuus ylittää 15 tapausta /100 000 asukasta/vuosi. Näissä tapauksissa rokote on asiakkaille ilmainen ja THL-vastaa rokotekustannuksista. THL:n viimeisimmässä seurannassa syksyllä 2023 ilmaantuvuus oli Luodossa 12,4, Maalahdessa 5,5 ja Närpiössä 1,9 tapausta/100 000 asukasta. Pohjanmaan muissa kunnissa ei ollut tapauksia viimeisimmässä seurannassa.

Ilmaantuvuuden ollessa 5–15 tapausta /100 000 asukasta THL suosittelee rokotuksia luonnossa ja viheralueilla oleskeleville asukkaille ja mökkiläisille sekä alueella paljon ulkona oleskeleville, ja ilmaantuvuuden ollessa 1-5 tapausta THL harkitsee alueittaisia suosituksia. Kuolleisuus TBE:hen on <1 % sairastuneista, mutta 2-10 % saa pitkäaikaisia, eräissä tapauksissa pysyviä keskushermostohaittoja. Sairastuneiden lasten taudinkuva on yleensä lievempi kuin aikuisilla.

THL seuraa kaikkia Suomessa esiintyviä TBE-tapauksia henkilökohtaisilla haastatteluilla, jotka koskevat tartuntapaikkaa, taudinkulkua ja pysyviä haittoja. Aloitteeseen annettavaa vastausta valmisteltaessa on oltu yhteydessä THL:n vastuuhenkilöihin, ja sieltä on vastattu, että Luodon tilannetta seurataan jatkuvasti, mutta kunta ei vielä täytä yleisen rokotusohjelman piiriin ottamisen kriteerejä.

Kymmenen rokoteannoksen apteekkihinta on n. 250 euroa, ts. 25 euroa/annos. TBE:n perusrokotusta varten tarvitaan 3 annosta, sen jälkeen ensimmäinen tehosteannos 3 vuoden kuluttua ja sen jälkeen joka viides vuosi. Luodon lasten ja nuorten lukumäärän perusteella kaikkien 3-17-vuotiaiden luotolaisten perusrokotukset maksaisivat n. 135 000 euroa ja säännöllisten tehosteannosten järjestelmä n. 45 000 euroa/vuosi. Monet lapset on kuitenkin jo rokotettu, joten kustannukset muodostuisivat pienemmiksi.

Aloitteesta on keskusteltu hyvinvointialueen infektiovastaavien, lastenlääkärien ja lastenneurologin kanssa. Suomessa on tarkkaan harkittu rokotusohjelma, ja paljon resursseja kuluu sen selvittämiseen, mitkä rokotukset ovat kustannustehokkaita ja tarpeen sisällyttää yleiseen rokotusohjelmaan. On olemassa useita tehokkaita rokotteita, jotka eivät kuulu ohjelmaan. Valmistelun kantana on, että hyvinvointialue ei ryhdy tarjoamaan lapsille ilmaisia TBE-rokotteita yleisen rokotusohjelman ulkopuolelta. Hyvinvointialueen on kuitenkin syytä parantaa tiedotustaan THL:n suosituksista, jotka koskevat kyseisen väestöryhmän rokottamista.

Sektorijohtaja, lapset, nuoret ja perheet Sjöström Pia-Maria

Ehdotetaan, että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä yhdyspintojen jaosto hyväksyy omalta osaltaan vastauksen valtuustoaloitteeseen aluehallituksen ja -valtuuston jatkokäsittelyä varten

Päätös:

Jaosto hyväksyi ehdotuksen.